

ලාදුරු පුවත් විමසුම - 2015

දිස්ත්‍රික් සෞඛ්‍ය සේවා අධ්‍යක්ෂ කාර්යාලය - අම්පාර දිස්ත්‍රික්කය

තත්‍ය ජනගහණය 258,104ක් වූ අම්පාර ප්‍රාදේශීය සෞඛ්‍ය සේවා අධ්‍යක්ෂ කොට්ඨාශයට අයත් සෞඛ්‍ය වෛද්‍ය නිලධාරී කොට්ඨාශ ගණන 07කි. වෙන් වෙන් වශයෙන් ගත් කළ

- අම්පාර
- මහඔය
- උහන
- පදියතලාව
- ලාහුගල
- දමන
- දෙහිඅත්තකණ්ඩිය

ආදී වශයෙනි.

ලාදුරු රෝග නිවාරණය කිරීම මූලික පරාමාර්ථය කර ගනිමින් වසර ගණනාවක් පුරා අම්පාර දිස්ත්‍රික්කය වෙත මූල්‍ය ශක්තිය ලබා දුන් ෆෙඩරේෂන් පදනම විසින් 2015 වර්ෂයේදී ද ලාදුරු නිවාරණ කටයුතු සාර්ථක කර ගැනීමට සහයෝගය ලබා දෙන ලදී.

ප්‍රාදේශීය සෞඛ්‍ය සේවා අධ්‍යක්ෂ වෛද්‍ය ප්‍රසංග සේරසිංහ මහතා

වසංගත රෝග තත්ත්වයක් ලෙසින් සාමාන්‍ය ජනයා අතර නිහඩ බියක් ඇති කරවන ලාදුරු රෝගය තුරන් කරවීමේ ජාතික මෙහෙවරේ දායකත්වය ලබා දීමේ කොටස්කරුවෙකු ලෙසින් අම්පාර ප්‍රාදේශීය සෞඛ්‍ය සේවා අධ්‍යක්ෂ කාර්යාලය තෝරා ගැනීම සම්බන්ධයෙන් ෆෙඩරේෂන් පදනම වෙත හද පිරි ස්තූතිය පුද කරන අතර ඒ වෙනුවෙන් නොමඳ සහය ලබා දීමටද කටයුතු කරන බව දන්වමි.

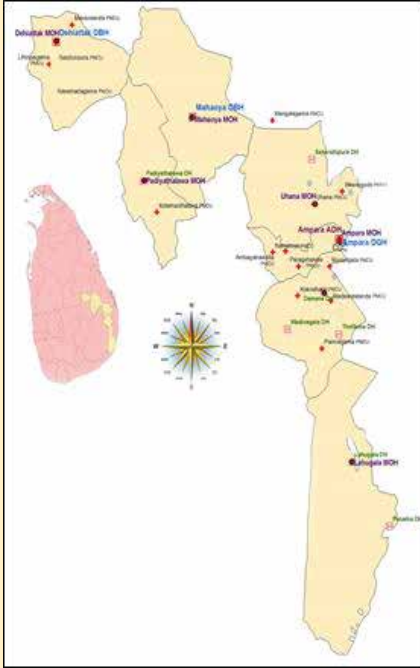
ප්‍රාදේශීය වසංගත රෝග වේදාඥ ළහිරු වික්‍රමසිංහ මහතාගේ දැක්ම :

වසර ගණනාවක් පුරා අම්පාර දිස්ත්‍රික්කයේ ලාදුරු මර්දන කටයුතු වෙනුවෙන් ෆෙඩරේෂන් පදනම විසින් ලබා දුන් නොමඳ සහයෝගය ඉතා ගෞරවයෙන් යුතුව සිහිපත් කරන අතර ඒ හේතුවෙන් අම්පාර ප්‍රාදේශීය සෞඛ්‍ය සේවා අධ්‍යක්ෂ කොට්ඨාශයේ පැතිරී යන ලාදුරු රෝගී තත්ත්වය යම්තාක් දුරකට හෝ අවම කර ගැනීමටත්, සාමාන්‍ය ජනයාට ලාදුරු රෝගය පිළිබඳ යම් අවබෝධයක් ලබා දීමත් මේ හරහා සිදු විය. විශේෂයෙන්ම වසරින් වසරට වාර්තා වන ලාදුරු රෝගීන්ගේ සංඛ්‍යාත්මක අගය විශ්ලේෂණාත්මකව පරීක්ෂා කිරීමෙන් එකිනෙකට වෙනස් ක්‍රියාකාරකම් වල යෙදෙමින් ලාදුරු මර්දන ක්‍රියාකාරකම් සාර්ථක කර ගැනීම මාගේ දැක්මයි.

මහජන සෞඛ්‍ය පරීක්ෂක (ලාදුරු) ඒ.එම්. නිසාර් මහතාගේ පණිවිඩය :

වසර 30ක සෞඛ්‍ය ක්ෂේත්‍රයේ සේවා කාලය ලාදුරු රෝගීන් වෙනුවෙන්ම කැප කළ මා අම්පාර ප්‍රාදේශීය සෞඛ්‍ය සේවා අධ්‍යක්ෂ කොට්ඨාශයෙන් වාර්තා වන ලාදුරු රෝගීන් පිළිබඳව සොයා බලමින් ඔවුන්ගේ සෞඛ්‍ය තත්ත්වය නංවාලීම වෙනුවෙන් සිදු කළහැකි සෞඛ්‍යමය යහපත්භාවය මෙන්ම එම රෝගීන් වෙනුවෙන් සිදු කරනු ලබන උපදේශන සේවය ද මා විසින් ඔවුන් වෙත ලබා දෙමි.

අම්පාර ප්‍රාදේශීය සෞඛ්‍ය සේවා අධ්‍යක්ෂ කොට්ඨාශයේ සිතියම

සෞඛ්‍ය වෛද්‍ය නිලධාරී කාර්යාල වලින් වසංගත රෝග විද්‍යා ඒකකය වෙත ලැබෙන බෝවන රෝග සනිඟුණ වාර්තාවෙන් හා අම්පාර මහ රෝහලේ වර්ම රෝග සායනයේ ලියාපදිංචි වන රෝගීන්ගේ දත්ත අනුව 2015 වර්ෂයේදී ඒ ඒ සෞඛ්‍ය වෛද්‍ය නිලධාරී කොට්ඨාශයන් වලින් වාර්තා වූ ලාදුරු රෝගීන්ගේ සංඛ්‍යාලේඛනය පහත පරිදි වේ.

සෞඛ්‍ය වෛද්‍ය නිලධාරී කාර්යාලය	වාර්තා වූ ලාදුරු රෝගීන් ගණන
අම්පාර	6
දමන	3
දෙහිඅත්තකණ්ඩිය	19
ලාහුගල	0
මහඔය	1
පදියතලාව	0
උහන	17
එකතුව	46

මූලාශ්‍රය - වසංගත රෝග විද්‍යා ඒකකය, 2015

ජංගම වර්ම රෝග සායනයන් පැවැත්වීම

2015 වර්ෂයේ ලබා ගන්නා ලද තොරතුරු අනුව ලාදුරු රෝගීන් වැඩි වශයෙන් වාර්තා වූ දෙහිඅත්තකණ්ඩිය, උහන, දමන හා අම්පාර යන සෞඛ්‍ය වෛද්‍ය නිලධාරී කොට්ඨාශ වල තෝරා ගත් ග්‍රාම නිලධාරී වසම් වල සිටින සාමාන්‍ය ජනයා තුළ පවතින සමේ රෝග වෙනුවෙන් නොමිලේ ප්‍රතිකාර ලබා දෙමින් සොයා ගත නොහැකි වූ ලාදුරු රෝගීන් සොයා යෑම මෙම ජංගම වර්ම රෝග සායනයන් වල ප්‍රමුඛ අරමුණ වේ. ඒ අනුව 2015 වර්ෂය තුළ ජංගම වර්ම රෝග සායනයන් 09ක් පවත්වන ලදී.

මෙම වර්ම රෝග සායනයන් සඳහා 900කට අධික පිරිසක් සහභාගී වූ අතර ඉන් ලාදුරු රෝගීන් දෙදෙනෙක් සොයා ගැනීමට හැකිවිය. ඔවුන් වාර්තා වූයේ දෙහිඅත්තකණ්ඩිය බඹරවාන ප්‍රදේශයෙන් හා උහන මධ්‍යම කඳවුර ප්‍රදේශයෙනි.

සෞඛ්‍ය වෛද්‍ය නිලධාරී කොට්ඨාශය	වර්ම රෝග සායනයන් ගණන
දෙහිඅත්තකණ්ඩිය	04
උහන	02
අම්පාර	03
දමන	01
එකතුව	09

ජංගම වර්ම රෝග සායනය උහන මධ්‍යම කඳවුර 2015.05.29

ජංගම වර්ම රෝග සායනය දෙහිඅත්තකණ්ඩිය බඹරවාන ප්‍රදේශය 2015.06.11

ගෙන් ගෙට ගොස් නිවැසියන් පරීක්ෂා කර බැලීමේ නිවාස සමීක්ෂණ වැඩසටහන් ක්‍රියාත්මක කිරීම

වැඩි වශයෙන් ලාදුරු රෝගීන් වාර්තා වී සිටින ප්‍රදේශයන් කේන්ද්‍ර කර ගනිමින් නිවාස සමීක්ෂණ වැඩසටහන් 03ක් දෙහිඅත්තකණ්ඩිය, උහන හා අම්පාර යන සෞඛ්‍ය වෛද්‍ය නිලධාරී කොට්ඨාශයන්ගේ තෝරා ගත් ග්‍රාමසේවා වසම්වල සිදු කරන ලදී.

1. දෙහිඅත්තකණ්ඩිය බිහිරිසෙරොව්ව ගම්මානයේ නිවැසියන් 1125ක්
2. අම්පාර නාමල්ඔය ප්‍රදේශයේ නිවැසියන් 1348ක්
3. උහන උදයගිරිය ගම්මානයේ නිවැසියන් 1458ක්

ආදී වශයෙන් ගම්මාන වල ජීවත් වන නිවැසියන් පූර්ණ පරීක්ෂාවකට ලක් කරන ලද අතර ලාදුරු රෝගය පිළිබඳ දැනුවත් වීම සඳහා ලාදුරු රෝගය හඳුනා ගැනීම පිළිබඳව මෙන්ම ප්‍රතිකාර ලබා ගත යුතු ආකාරය පිළිබඳ තොරතුරු ඇතුළත් අත් පත්‍රිකාවක් ද ඔවුන් වෙත ලබා දෙන ලදී. මෙම වැඩසටහන් ත්‍රිත්වයෙන් එක් ලාදුරු රෝගියෙක් අම්පාර නාමල්ඔය ප්‍රදේශයෙන් සොයාගන්නා ලදී.

නිවාස සමීක්ෂණ වැඩසටහන සඳහා සහභාගී වූ ක්ෂේත්‍ර නිලධාරීන් අම්පාර නාමල්ඔය ප්‍රදේශය
2015.06.18-2015.06.20

ආර්ථික අපහසුතා ඇති ප්‍රතිකාර ලබන රෝගීන් වෙනුවෙන් මාසික දීමනාවක් ලබා දීම

අම්පාර මහ රෝහලේ ලියාපදිංචි වී ප්‍රතිකාර ලබා ගන්නා රෝගීන් වෙනුවෙන් ෆෙයාමෙඩ් ආයතනය මාස්පතා මුදලක් ලබා දීමට තීරණය කරන ලද්දේ ප්‍රතිකාර ලබා ගැනීමට පැමිණෙන පිරිසගේ ගමන් වියදම් වෙනුවෙනි.

මුල් කාලයේදී මෙම ප්‍රතිලාභය අම්පාර මහ රෝහලේ ලියාපදිංචි රෝගීන්ට පමණක් සීමා වුවද ප්‍රාදේශීය සෞඛ්‍ය සේවා අධ්‍යක්ෂ වෛද්‍ය සේනක තලගල මහතාගේ උපදේශකත්වය මත මහියංගන මහ රෝහලේ ලියාපදිංචි රෝගීන්ට මෙන්ම දෙහිඅත්තකණ්ඩිය මූලික රෝහලේ වර්ම රෝග සායනය සඳහා පැමිණෙන රෝගීන් වෙතද ලබා දෙන ලදී.

පාසල් ළමුන් අතර ලාදුරු රෝගය පැතිරීමේ අවදානම් තත්ත්වය සොයා බැලීම

උහන සහ මහඔය යන සෞඛ්‍ය වෛද්‍ය කොට්ඨාශයන්ගේ සියලු පාසල් නියෝජනය වන පරිදි මෙම වර්ම රෝග හඳුනා ගැනීමේ වැඩසටහන ක්‍රියාත්මක කරන ලදී. ශ්‍රී ලංකාවේ ලාදුරු රෝගය ව්‍යාප්ත අනෙකුත් දිස්ත්‍රික්ක හා සාපේක්ෂව ගත් කළ අම්පාර දිස්ත්‍රික්කයේ ලාදුරු රෝගය වැළඳුණු ළමා ජනගහණයේ අඩුවීමක් දක්නට ලැබේ. මෙහිදී සම මේ රෝග හඳුනාගැනීමේ පත්‍රිකාවක් පාසල් ළමුන් අතර බෙදා දෙමින් වර්ම රෝග පවතිනවාද යන්න සොයා බලමින් අවශ්‍ය දරුවන් වෙත ප්‍රතිකාර ලබා දීමද සිදු කරන ලදී. නමුත් 2015 වර්ෂයේදී පාසල් වයසේ සිටින එකදු ලාදුරු රෝගියෙකුත් වාර්තා වී නොමැත.

පාසැල් දරුවන් වෙත ලබාදුන් සම මේ රෝග හඳුනාගැනීමේ පත්‍රිකාව

ප්‍රචාරණ කටයුතු මගින් සාමාන්‍ය ජනයා ලාදුරු රෝගය පිළිබඳව දැනුවත් කිරීම

සෞඛ්‍ය වෛද්‍ය නිලධාරී කොට්ඨාශයන් දෙකක් වන උහන හා මහඔය යන ප්‍රදේශයන් වලට අයත් සියලුම ගම් ආවරණය වන පරිදි ලාදුරු රෝගය පිළිබඳ ජනයා දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහනක් ක්‍රියාත්මක කරන ලද අතර ඒ ඒ ප්‍රදේශයන් වල ප්‍රදේශ භාර මහජන සෞඛ්‍ය පරීක්ෂක මහත්වරු මෙහි නායකත්වය ගෙන කටයුතු කරන ලදී.

දින 03ක් තුළ වෛද්‍යවරු 100ක් පුහුණු කිරීමේ වැඩසටහන

මෙම වැඩසටහන අම්පාර දිස්ත්‍රික්කය තුළ පමණක් ක්‍රියාත්මක වූ අතර ඒ සඳහා වෛද්‍යවරුන් 36ක් පමණ සහභාගී විය. මෙම වැඩසටහන සඳහා සම්පත් දායකත්වය ලබා දෙන ලද්දේ ෆෙඩරේෂන් ආයතනයේ අනුග්‍රහයෙන් විදේශ පුහුණුවක් ලැබූ උභත සෞඛ්‍ය වෛද්‍ය නිලධාරී කොට්ඨාශයට අයත් සෙනරත්පුර ග්‍රාමීය රෝහලේ ස්ථානභාර වෛද්‍ය නිලධාරී වෛද්‍ය නිලධාරී වෛද්‍ය නිරෝෂිත ලියනගේ මහතා විසිනි. මෙහිදී ලාදුරු රෝගය පිළිබඳව සකස් කරන ලද වැඩසටහනක් තුළින් දැනුවත් කිරීම සිදු කරන ලදී.

අම්පාර දිස්ත්‍රික්කයේ වෛද්‍යවරුන් දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන

දින 08ක් පුරා පැවැති උපදේශන වැඩමුලුව

මනෝ විද්‍යා උපදේශිකා ඉන්ද්‍රාණි විජේසුන්දර මහත්මියගේ හා මනෝ විද්‍යා උපදේශක (සහායක) ශාන්තා දිසානායක මහතාගේ සම්පත් දායකත්වය මත සියලුම සෞඛ්‍ය වෛද්‍ය නිලධාරී කොට්ඨාශයන් ආවරණය වන පරිදි මෙම පුහුණු උපදේශන පාඨමාලාව ක්‍රියාත්මක වූයේ මහජන සෞඛ්‍ය පරීක්ෂකවරු හා පවුල් සෞඛ්‍ය සේවා නිලධාරීන්ගේ වෙනුවෙනි.

කණ්ඩායමක අන්තර්ගත සාමාජිකයන් ගණන 35- 40 අතර ප්‍රමාණයක් වූ අතර සෑම කණ්ඩායමක්ම දින 02ක පුහුණුවක් ලබා ගන්නා ලදී.

ලාදුරු රෝගය වැළඳුණු බව රෝගියා දැන ගත් මොහොතේ සිට ඔවුන් වෙත ලබා දිය යුතු උපදේශනය පිළිබඳව ප්‍රායෝගික පුහුණුවක් ලබා දුන් අතර සහභාගී වූ මුලු ක්ෂේත්‍ර නිලධාරීන් ගණන 145කි.

ලාදුරු රෝගය පිළිබඳව ලබා ගත යුතු ප්‍රාථමික අවබෝධය ලබා ගනිමින් ප්‍රායෝගික මෙන්ම ගැඹුරු න්‍යායානුකූල අවබෝධය ලබා දෙමින් විදේශීය පුහුණුව ලත් වෛද්‍ය නිලධාරීන් 03කුගෙන් හා මහජන සෞඛ්‍ය පරීක්ෂක නිලධාරීන් 03කුගෙන් මෙන්ම එක් භෞත චිකිත්සකවෙදී නිලධාරියෙකුගෙන් සැදුම්ලත් දිස්ත්‍රික් ලාදුරු නිවාරණ කණ්ඩායම තවත් ශක්තිමත් කිරීම අරමුණ කර ගනිමින් ඉන්දියාවේ නයිති වෙත තවත් මහජන සෞඛ්‍ය පරීක්ෂකවරු 03දෙනෙක් පිටත් කර හරින ලදී. මෙම නිලධාරීන් ලාදුරු මර්දන කටයුතු වෙනුවෙන් ක්‍රියාකාරීව සහයෝගය ලබා දීමට පසුබට නොවන්නේ ඔවුන් ලද පුහුණුව හා දැනුම නිසාවෙනි.

වර්ම රෝග සායනයන් පවත්වා ගෙන යන ලබන සෙනරත්පුර ප්‍රාදේශීය රෝහලේ හා මහඔය මූලික රෝහලේ සැරසුම් කාමරය වෙනුවෙන් නව වෛද්‍ය හා කාර්යාලීය උපකරණ ලබා දීමද මෙම වසර තුළදී සිදු විය. වසංගත රෝග විද්‍යා ඒකකය විසින් සංවිධානය කරනු ලබන ලාදුරු රෝග මර්දන ක්‍රියාකරකම් සාර්ථකව ක්‍රියාත්මක කරගැනීම සඳහා අවශ්‍ය ප්‍රවාහන කටයුතු සඳහා ද රෝගීන්ගේ සායන දිනය ඔවුන් වෙත ආවර්ජනය කර දෙමින් කෙටි පණිවිඩයක් යැවීම වැනි සන්නිවේදන පහසුකම් වෙනුවෙන් ද බරපැන දැරීමට ෆෙඩරේෂන් ආයතනය කැප වී සිටියි.

වර්ෂ 2020 පමණ වන විට ලාදුරු රෝගය අම්පාර දිස්ත්‍රික්කයෙන් නැති කර දැමීමේ අභිනිත පරමාර්ථය ඇතිව අම්පාර ප්‍රාදේශීය සෞඛ්‍ය සේවා අධ්‍යක්ෂ කාර්යාලයේ වසංගත රෝග විද්‍යා ඒකකය සහ ෆෙඩරේෂන් පදනම එක්ව දියත් කරනු ලබන මෙම ජාතික මෙහෙවරේ සාඩම්බර වසරක ප්‍රගතිය මෙලෙසින් සටහන් කළ හැකි වන්නේය.